

Bruselj, 31.10.2019
C(2019) 7772 final

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) .../...

z dne 31.10.2019

o spremembi Uredbe (EU) št. 347/2013 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi s seznamom projektov skupnega interesa Unije

{SWD(2019) 395 final}

OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

1. OZADJE DELEGIRANEGA AKTA

Cilj in pravna podlaga za predlagani ukrep

Ta delegirana uredba določa seznam projektov skupnega interesa Unije, s katerim se nadomesti seznam, uveden z Delegirano uredbo Komisije (EU) št. 2018/540 z dne 23. novembra 2017¹.

Projekti skupnega interesa so posebni projekti energetske infrastrukture, ki so ključni za dokončno vzpostavitev evropskega notranjega trga energije, doseganje cilja energetske politike Unije glede zagotavljanja cenovno dostopne, zanesljive in trajnostne oskrbe z energijo vsem prebivalcem Evrope ter podnebnih ciljev Unije.

Člen 3(4) Uredbe (EU) št. 347/2013 o smernicah za vseevropsko energetske infrastrukturo (v nadaljevanju: uredba TEN-E) od Komisije zahteva, da vsaki dve leti sprejme delegirani akt za uvedbo seznama projektov skupnega interesa Unije². Seznam Unije temelji na regionalnih seznamih predlaganih projektov skupnega interesa, ki jih pripravijo in sprejmejo regionalne skupine, vzpostavljene z uredbo TEN-E.

Ta delegirana uredba se sprejme kot priloga k uredbi TEN-E.

Splošno ozadje delegirane uredbe

Uredba TEN-E zagotavlja pravni okvir s ciljem olajšanja in spodbujanja postopka izvajanja projektov skupnega interesa.

Uredba TEN-E vzpostavlja devet strateških geografskih infrastrukturnih prednostnih koridorjev na področju električne energije, plina in nafte ter tri vseevropska infrastrukturna prednostna področja za pametna omrežja, elektroenergetske avtoceste in čezmejno omrežje ogljikovega dioksida. Zagotavlja odprt, pregleden in vključujoč postopek določanja posebnih projektov skupnega interesa, ki so potrebni za vzpostavitev teh prednostnih koridorjev in področij.

Uredba TEN-E določa tudi sklop ukrepov, da se zagotovi pravočasno izvajanje projektov skupnega interesa, vključno z:

- okrepljeno preglednostjo in izboljšanim javnim posvetovanjem;
- pospešenim in racionaliziranim postopkom izdaje dovoljenj, vključno z zavezujočo časovno omejitvijo treh let in pol za ta postopek;
- enim nacionalnim pristojnim organom, ki v postopku izdaje dovoljenj deluje kot enotna točka „vse na enem mestu“;
- izboljšano regulativno obravnavo z dodelitvijo stroškov na podlagi neto koristi in regulativnimi spodbudami ter

¹ Delegirana uredba Komisije (EU) 2018/540 z dne 23. novembra 2017 o spremembi Uredbe (EU) št. 347/2013 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi s seznamom projektov skupnega interesa Unije (UL L 90, 6.4.2018, str. 38).

² UL L 115, 25.4.2013, str. 39.

- možnostjo prejema finančne pomoči iz instrumenta za povezovanje Evrope v obliki nepovratnih sredstev in inovativnih finančnih instrumentov.

2. POSVETOVANJA PRED SPREJETJEM AKTA

POSTOPEK PRED SPREJETJEM SEZNAMA PROJEKTOV SKUPNEGA INTERESA UNIJE

Postopek priprave seznama projektov skupnega interesa Unije se je začel oktobra 2018 in se konča z začetkom veljavnosti te delegirane uredbe.

Postopek določanja projektov skupnega interesa temelji na regionalnem sodelovanju in vodile so ga regionalne skupine. Regionalne skupine za električno energijo, pametna omrežja in plin so sestavljene iz predstavnikov držav članic, nacionalnih regulativnih organov, operaterjev prenosnih sistemov, evropskih mrež operaterjev prenosnih sistemov za plin in električno energijo (ENTSOG in ENTSO-E), Agencije za sodelovanje energetskih regulatorjev (ACER) in Komisije. Regionalne skupine za projekte prevoza nafte in ogljikovega dioksida so sestavljene iz predstavnikov držav članic, predlagateljev projektov in Komisije.

Komisija je poleg upoštevanja pravnih določb uredbe TEN-E o posebni vlogi regionalnih skupin pri oblikovanju regionalnih seznamov projektov skupnega interesa izpolnjevala politične zaveze, ki izhajajo iz Medinstitucionalnega sporazuma med Evropskim parlamentom, Svetom Evropske unije in Evropsko komisijo o boljši pripravi zakonodaje ter Okvirnega sporazuma o odnosih med Evropskim parlamentom in Evropsko komisijo. Srečanja regionalnih skupin so bila odprta za Parlament in pred sprejetjem so bile izmenjane informacije glede priprave tega delegiranega akta.

Postopek za projekte skupnega interesa je vključeval tudi zadevne zainteresirane strani s področja energije, kot so potrošniške in okoljevarstvene organizacije. Poleg tega je Komisija izvedla pet javnih posvetovanj, da bi pridobila mnenja zainteresiranih strani in širše javnosti o nujnosti in prednostih predlaganih projektov z vidika energetske politike Unije.

Postopek priprave seznama Unije je obsegal naslednje glavne stopnje:

(a) Ugotavljanje infrastrukturnih potreb in izboljšana metodologija za ocenjevanje

Postopek izbire projektov skupnega interesa v sektorjih električne energije in plina se je začel oktobra 2018 z ugotavljanjem posebnih infrastrukturnih potreb na regionalni ravni, ki jih je treba zadovoljiti z novimi infrastrukturnimi projekti in jih ni mogoče učinkovito reševati z drugimi neinfrastrukturnimi sredstvi, vključno z regulativnimi ali tržnimi ukrepi.

Infrastrukturne potrebe, kot so jih določile regionalne skupine, so bile osnova za metodologije ocenjevanja predlaganih projektov skupnega interesa na področju električne energije in plina, ki so bile izboljšane leta 2019. Te metodologije so bile razvite v okviru platforme za sodelovanje, sestavljene iz predstavnikov Komisije, agencije ACER, ENTSOG in ENTSO-E ter priložnostno predstavnikov nacionalnih regulativnih organov. Platforma za sodelovanje je bila vzpostavljena, da se zagotovita boljše usklajevanje postopka za projekte skupnega interesa med ključnimi udeleženci in večja preglednost.

Pri okviru ocenjevanja za oceno predlaganih projektov skupnega interesa na prednostnem področju uvedbe pametnih omrežij se je upošteval isti postopek kot tretji seznam projektov skupnega interesa Unije.

(b) Vložitev predlogov za projekte skupnega interesa s strani predlagateljev projektov

V skladu s točkama 2(3) in 2(4) Priloge III k uredbi TEN-E so bili predlogi elektroenergetskih in plinskih infrastrukturnih projektov skupnega interesa, ki so jih v okviru namenskih razpisov

vložili predlagatelji projektov, del desetletnega razvojnega načrta omrežja za plin in električno energijo, ki ga je pripravil ENTSOG oziroma ENTSO-E.

(c) Ocena predlaganih projektov skupnega interesa s strani regionalnih skupin

Vsaka regionalna skupina je pripravila oceno predlaganih projektov skupnega interesa za svoj prednostni koridor.

Prvič, projekti so bili ocenjeni glede na njihovo skladnost s splošnimi merili iz člena 4(1) uredbe TEN-E, vključno z njihovim prispevkom k ciljem koridorja in čezmejno razsežnostjo.

Nato so regionalne skupine ocenile prispevke projektov k posebnim merilom iz člena 4(2) uredbe TEN-E v skladu z dogovorjenimi posebnimi metodologijami, razvitimi v okviru platforme za sodelovanje (za predloge projektov skupnega interesa na področju električne energije in plina) ali ustrezne delovne skupine (za predloge projektov skupnega interesa za nafto in čezmejno omrežje ogljikovega dioksida). Poleg tega je bila glede predlaganih projektov skupnega interesa na področju električne energije in plina opravljena analiza stroškov in koristi v skladu z metodologijami, ki sta jih razvili ENTSO-E in ENTSOG. Na prednostnem tematskem področju uvedbe pametnih omrežij so analizo stroškov in koristi pripravili sami predlagatelji projektov, vloga projektov skupnega interesov pa je bila ocenjena v skladu z okvirom za ocenjevanje in pravnimi določbami.

(d) Posvetovanja z zainteresiranimi stranmi o predlaganih projektih skupnega interesa

Določbe Priloge III k uredbi TEN-E določajo boljšo preglednost postopka za projekte skupnega interesa in sodelovanje javnosti v njem. Vsaka regionalna skupina bi se morala posvetovati z organizacijami, ki zastopajo zadevne zainteresirane strani, in po potrebi neposredno z zainteresiranimi stranmi, vključno s proizvajalci, operaterji distribucijskih sistemov, dobavitelji, potrošniki in okoljevarstvenimi organizacijami. Regionalna skupina lahko organizira razprave ali posvetovanja, kadar je to potrebno za izpolnitev njenih nalog.

Med 22. novembrom 2018 in 26. septembrom 2019 je bilo v skladu z načeli Komisije o boljšem pravnem urejanju izvedenih pet javnih posvetovanj o predlaganih projektih skupnega interesa na področju električne energije, plina, pametnih omrežij, čezmejnih omrežij CO₂ in nafte. Skupaj je bilo prek posvetovalne platforme EU Survey za raziskavo predloženih 720 prispevkov iz 22 držav članic, ki predstavljajo širok nabor državljanov in zainteresiranih strani, vključno z okoljskimi organizacijami, poklicnimi združenji, malimi in srednjimi podjetji (MSP) itd. Poleg tega je bilo prek namenskega poštnega predala predloženih več dokumentov o stališčih, o katerih je bila javnost obveščena. Anketiranci so široko podprli vključitev predlaganih projektov za pametna omrežja in omrežje CO₂ na seznam Unije. Na posvetovanjih na področju električne energije in plina so številni okoljski deležniki poudarili potrebo po upoštevanju okoljskih prednosti posameznih predlaganih projektov v postopku določanja in izbire projektov skupnega interesa. Glavni cilj posvetovalnega postopka je bila ocena potrebe po predlaganih projektih z vidika energetske politike Unije ob upoštevanju družbenoekonomskih koristi in stroškov. Vsi projekti skupnega interesa morajo biti skladni z zakonodajo Unije in prestatati celoten postopek izdaje dovoljenj, vključno s presojo vplivov na okolje in javnim posvetovanjem. V primeru, da se za projekt skupnega interesa ugotovi, da ni skladen z zakonodajo Unije, se ga lahko črta s seznama Unije.

Poleg postopka spletnega posvetovanja so bila organizirana dvostranska srečanja s predstavniki potrošniških organizacij in okoljskih organizacij, da bi poglobljeno razpravljali o metodologiji, na kateri temelji ocenjevanje projektov skupnega interesa.

Poleg tega so se zainteresirane strani redno udeleževale srečanj regionalnih skupin, na katera so bile vabljene in kjer se je razpravljalo o potrebah posameznih področij in ocenjevalo

predloge projektov skupnega interesa ter oblikovalo regionalne sezname projektov skupnega interesa.

(e) Pregled meril in čezmejnne pomembnosti s strani nacionalnih regulativnih organov

Nacionalni regulativni organi (ki jih je usklajevala agencija ACER) so navzkrižno pregledali predlagane projekte skupnega interesa na področju električne energije, plina in pametnih omrežij, doslednost uporabe meril/metodologije za analizo stroškov in koristi ter njihov čezmejen pomen. Na splošno je bila ocena nacionalnih regulativnih organov pozitivna in le nekateri so izrazili pridržke glede peščice projektov. Podrobne ugotovitve so bile posredovane regionalnim skupinam.

(f) Dogovor organov odločanja o osnutkih regionalnih seznamov predlaganih projektov skupnega interesa

Po oceni predlaganih projektov skupnega interesa, ki so jo opravile regionalne skupine, so se njihovi organi odločanja na tehnični ravni (predstavniki Komisije in držav članic) dogovorili o osnutkih regionalnih seznamov in predhodni razvrstitvi predlaganih projektov skupnega interesa. Srečanja tehničnih organov odločanja regionalnih skupin so potekala 5. julija (projekti s področja električne energije, pametnih omrežij in plina) in 17. julija (projekti s področja nafte). Osnutek regionalnega seznama za projekte čezmejnega omrežja ogljikovega dioksida je bil pisno dogovorjen julija 2019.

(g) Mnenja agencije ACER o osnutkih regionalnih seznamov

V skladu s točko 2(12) Priloge III k uredbi TEN-E je agencija ACER 25. septembra 2019 podala mnenja o *osnutkih* regionalnih seznamov za projekte skupnega interesa na področju električne energije (vključno s pametnimi omrežji) in plina. Agencija ACER je ocenila doslednost uporabe meril ocenjevanja ter analize stroškov in koristi po regijah.

(h) Sprejetje končnih regionalnih seznamov projektov skupnega interesa s strani organov odločanja

Organi odločanja regionalnih skupin so *končne* regionalne sezname za vseh devet prednostnih koridorjev in vsa tri prednostna tematska področja sprejeli 4. oktobra 2019. Organi odločanja so sprejeli končne regionalne sezname na podlagi osnutkov regionalnih seznamov in upoštevaje mnenje agencije ACER, ocen nacionalnih regulativnih organov in – za projekte na področju prevoza nafte in ogljikovega dioksida – oceno delovne skupine. Terminal za utekočinjeni zemeljski plin Goteborg na Švedskem je bil po odločitvi švedskih organov, da zavrnejo povezavo terminala za utekočinjeni zemeljski plin v omrežje za prenos plina, črtan z regionalnega seznama za plin v okviru načrta medsebojnega povezovanja na baltskem energetske trgu, ki ga je sprejel ustrezni odločevalni organ, saj brez tega projekt nima čezmejnega učinka, kot ga zahteva uredba TEN-E.

3. PRAVNI ELEMENTI DELEGIRANEGA AKTA

Povzetek predlaganih ukrepov

Ta delegirana uredba določa 151 projektov skupnega interesa, ki so ocenjeni kot potrebni za vzpostavitev prednostnih koridorjev v sektorjih električne energije, plina in nafte ter na prednostnih tematskih področjih: pametna omrežja, elektroenergetske avtoceste in čezmejna omrežja ogljikovega dioksida, kot so določeni v uredbi TEN-E.

Ta delegirana uredba se sprejme na podlagi člena 3(4) uredbe TEN-E, ki na Komisijo prenaša pooblastilo, da vsaki dve leti sprejme delegirani akt za uvedbo seznama Unije za projekte

skupnega interesa. S tem seznamom se nadomesti tretji seznam Unije za projekte skupnega interesa, ki je bil uveden z Delegirano uredbo Komisije (EU) 2018/540 z dne 23. novembra 2017. Ta delegirana uredba se sprejme kot nova Priloga VII k uredbi TEN-E.

Ta seznam Unije določa 151 projektov skupnega interesa, in sicer 102 na področju električne energije, 32 na področju plina, 6 na področju nafte, 6 na področju pametnih omrežij in 5 na področju čezmejnega omrežja ogljikovega dioksida. Skupaj je bilo na področju električne energije 22 projektov skupnega interesa označenih kot „elektroenergetske avtoceste“, kadar hkrati izpolnjujejo merila iz podtočke 11 Priloge I in točke 1(b) Priloge II k uredbi TEN-E.

Seznam Unije vključuje projekte, ki so ključni za dokončanje evropskega notranjega trga energije in za doseg cilja energetske politike Unije, in sicer cenovno dostopne, zanesljive in trajnostne oskrbe z energijo ter doseganje podnebnih ciljev Unije. Projekti skupnega interesa vključujejo vse prednostne projekte, o katerih so se dogovorile skupine na visoki ravni, da bi na regionalni ravni olajšali razvoj čezmejnih in vseevropskih projektov ter izvajanje harmoniziranih pravil. Ko bodo dokončani, bodo projekti skupnega interesa državam članicam pomagali pri izpolnjevanju ciljev podnebne in energetske politike za leto 2030 in ciljev elektroenergetske medomrežne povezanosti za leti 2020 in 2030. Projekti skupnega interesa na področju plina bodo vsem državam članicam omogočili dostop do vsaj treh virov plina in utekočinjenega zemeljskega plina ter preprečili, da bi katera koli država članica ostala energetske osamljena.

Ta seznam Unije vsebuje skupno 21 projektov skupnega interesa manj kot (tretji) seznam Unije, sprejet leta 2017. Z njega je bilo odstranjenih 20 projektov na področju plina, en projekt za pametna omrežja in en za čezmejna omrežja ogljikovega dioksida. Manjše število projektov skupnega interesa na področju plina je predvsem posledica (i) dokončanja nekaterih projektov, (ii) bolj robustnega postopka izbire projektov skupnega interesa in (iii) dajanja prednosti projektom, ki obravnavajo preostala in najbolj pereča ozka grla, ob upoštevanju ocenjenega povpraševanja po plinu v skladu s cilji Evropske unije glede razogljičenja.

Projekti skupnega interesa se izvedejo samo po uspešnem zaključku postopkov izdaje dovoljenj v vseh zadevnih državah, vključno s presojami vplivov na okolje in javnimi posvetovanji. Projekti skupnega interesa bi morali biti skladni z zakonodajo Unije in nacionalno zakonodajo, vključno z okoljsko zakonodajo in določbami o ločevanju v Direktivi (EU) 2019/944 in Direktivi 2009/73/ES³.⁴

³ Direktiva (EU) 2019/944 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. junija 2019 o skupnih pravilih notranjega trga električne energije in spremembi Direktive 2012/27/EU (UL L 158, 14.6.2019, str. 125).

⁴ Direktiva 2009/73/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o skupnih pravilih notranjega trga z zemeljskim plinom in o razveljavitvi Direktive 2003/55/ES (UL L 211, 14.8.2009, str. 94).

DELEGIRANA UREDBA KOMISIJE (EU) .../...

z dne 31.10.2019

o spremembi Uredbe (EU) št. 347/2013 Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi s seznamom projektov skupnega interesa Unije

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (EU) št. 347/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2013 o smernicah za vseevropsko energetska infrastrukturo in razveljavitvi Odločbe št. 1364/2006/ES in spremembi uredb (ES) št. 713/2009, (ES) št. 714/2009 in (ES) št. 715/2009⁵ ter zlasti člena 3(4) Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Uredba (EU) št. 347/2013 vzpostavlja okvir za določitev, načrtovanje in izvajanje projektov skupnega interesa, ki so potrebni za izvajanje devetih strateških geografskih energetskih infrastrukturnih prednostnih koridorjev, določenih na področju električne energije, plina in nafte, ter treh vseevropskih energetskih infrastrukturnih prednostnih področij za pametna omrežja, elektroenergetske avtoceste in transportno infrastrukturo za ogljikov dioksid.
- (2) Komisija je pooblaščenca, da določi seznam projektov skupnega interesa Unije (v nadaljnjem besedilu: seznam Unije).
- (3) Seznam projektov skupnega interesa se pripravi vsaki dve leti, zato ga je treba nadomestiti.
- (4) Projekte, predlagane za vključitev na seznam Unije, so ocenile regionalne skupine iz člena 3 Uredbe (EU) št. 347/2013, ki so potrdile, da projekti izpolnjujejo merila iz člena 4 navedene uredbe.
- (5) O osnutkih regionalnih seznamov projektov skupnega interesa so se sporazumele regionalne skupine na srečanjih na tehnični ravni. Po mnenjih Agencije za sodelovanje energetskih regulatorjev (ACER) z dne 25. septembra 2019 o doslednosti uporabe meril ocenjevanja ter analizi stroškov in koristi po regijah so organi odločanja regionalnih skupin 4. oktobra 2019 sprejeli regionalne sezname. Na podlagi člena 3(3)(a) Uredbe (EU) št. 347/2013 so pred sprejetjem regionalnih seznamov vse predlagane projekte odobrile države članice, katerih ozemlja projekti zadevajo.
- (6) Z organizacijami, ki zastopajo zadevne zainteresirane strani, vključno s proizvajalci, operaterji distribucijskih sistemov, dobavitelji ter potrošniškimi in okoljevarstvenimi organizacijami so bila opravljena posvetovanja glede projektov, za katere je bila predlagana vključitev na seznam Unije.

⁵ UL L 115, 25.4.2013, str. 39.

- (7) Projekti skupnega interesa bi morali biti razvrščeni po prednostni strateški vseevropski energetske infrastrukturi v vrstnem redu iz Priloge I k Uredbi (EU) št. 347/2013. Seznam Unije ne bi smel vključevati kakršne koli razvrstitve projektov.
- (8) Ker so medsebojno odvisni ali (potencialno) konkurenčni, bi morali biti projekti skupnega interesa navedeni kot samostojni projekti skupnega interesa ali kot del sklopa več projektov skupnega interesa.
- (9) Seznam Unije obsega projekte na različnih stopnjah razvoja, vključno s predhodno oceno izvedljivosti, oceno izvedljivosti, izdajo dovoljenj in izgradnjo. Za projekte skupnega interesa, ki so na zgodnji stopnji razvoja, bi lahko bile potrebne študije za dokazovanje tehnične in ekonomske izvedljivosti ter skladnosti z zakonodajo Unije, vključno z okoljsko zakonodajo. V tem smislu bi morali biti morebitni negativni vplivi na okolje ustrezno opredeljeni, ocenjeni in odpravljeni ali ublaženi.
- (10) Vključitev projektov na seznam Unije ne posega v rezultat ustrezne okoljske presoje in postopkov izdaje dovoljenj. Na podlagi člena 5(8) Uredbe (EU) št. 347/2013 se lahko projekt, ki ni skladen s pravom Unije, odstrani s seznama Unije. Izvajanje projektov skupnega interesa, vključno z njihovo skladnostjo z zadevno zakonodajo, bi se moralo spremljati v skladu s členom 5 navedene uredbe.
- (11) Uredbo (EU) št. 347/2013 bi bilo zato treba ustrezno spremeniti –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Priloga VII k Uredbi (EU) št. 347/2013 se spremeni v skladu s Prilogo k tej uredbi.

Člen 2

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 31.10.2019

*Za Komisijo
Predsednik
Jean-Claude JUNCKER*